

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ב"ל 27650-03-14

לפני:

כב' השופטת ד"ר אריאלה גילצר-כץ
נציג ציבור (מעסיקים) מר אליהו ביהרי

התובע

עופר נג'אר
ע"י ב"כ עו"ד מיכאל קיכל

-

הנתבע

המוסד לביטוח לאומי
ע"י ב"כ עו"ד רועי הררי

חקיקה שאוזכרה:

[חוק הביטוח הלאומי \[נוסח משולב\], תשנ"ה-1995: סע' 118](#)

מיני-רציו:

* בית הדין לעבודה קיבל את תביעת התובע והכיר בפגיעה שאירעה לו עת שהה בברצלונה לרגל השתתפותו בכנס כתאונת עבודה. נפסק, כי בנסיבותיו ל מקרה זה, התובע שהה בבית המלון בשל הכנס ולא היה נפגע לולא הכנס ולכן השהייה במלון הייתה חלק אינטגרלי מהפעילות של הכנס.

* ביטוח לאומי – ביטוח נפגעי עבודה – תאונת עבודה

* ביטוח לאומי – ביטוח נפגעי עבודה – פגיעה בעבודה

התובע השתתף בכנס בברצלונה. בעת שהיה בחדרו נפל על גבו החלון בחדר. בית הדין נדרש לשאלה: האם יש מקום להכיר בפגיעה כתאונת עבודה - זוהי הסוגיה העומדת להכרעתנו.

בית הדין לעבודה מפי השופטת א. גילצר-כץ ונציג הציבור א. ביהרי פסק כלהלן:

על מנת להכיר בפעילות נלווית לעבודה, על התובע לעבור משוכה של שני שלבים: יש לבחון תחילה האם האירוע בו נטל העובד חלק בעת שנפגע מהווה בכללותו פעילות נלווית לעבודה. שאלה זו מוכרעת לפי זיקתו של האירוע לעבודה. ככל שהאירוע שבמהלכו קרתה התאונה צולח את השלב הראשון כאירוע שהיווה בכללותו פעילות נלווית לעבודה, יש לעבור אל השלב השני של הבדיקה בו נבחנת השאלה האם הפעילות הספציפית בה עסק העובד בעת שנפגע הייתה חלק אינטגרלי מן האירוע המוכר.

בנסיבותיו ל מקרה זה, התובע שהה בבית המלון בשל הכנס ולא היה נפגע לולא הכנס ולכן השהייה במלון הייתה חלק אינטגרלי מהפעילות של הכנס.

פסק דין

התובע השתתף בכנס בברצלונה. בעת שהיה בחדרו נפל על גבו החלון בחדר. האם יש מקום להכיר בפגיעה כתאונת עבודה - זוהי הסוגיה העומדת להכרעתנו.

העובדות כפי שעלו מחומר הראיות:

1. התובע עובד בבית החולים "שיבא" בתפקיד מנהל תקציבי מחקר במחלקת הכספים של קרן המחקרים.
2. בחודש 10/2013 השתתף התובע בכנס בברצלונה, ספרד.
3. הכנס מומן בחלקו ע"י המעסיק. המעסיק הכיר ביומיים כימי השתלמות בשכר (נספח א' לראיות התובע).
4. ביום ראשון, 6/10/3 הגיע לברצלונה ושוכן בבית מלון Grand Hotel Verdi. בחדרו במלון ניגש התובע לפתוח את החלון, נעמד תחת החלון והוציא את ראשו, כאשר לפתע נשמטה זכוכית החלון תחתיו ופגעה בפלג גופו התחתון.
5. למחרת (7/10/13) השתתף בסיור בבית החולים Sant Pau.
6. לאחר הסיור פנה התובע למיון בבית החולים (מוצג ה' לראיות התביעה).
7. ביום 17/11/13 הגיש התובע למל"ל תביעה להכיר בתאונה כתאונת עבודה.
8. ביום 19/1/14 נדחתה תביעתו (נספח ג' לכתב התביעה):

"הנדון: תביעתך לתשלום דמי פגיעה – תאונה מתאריך 6/10/2013"

הריני מצטער להודיעך, כי עלי לדחות את תביעתך לתשלום דמי פגיעה בגין תאונה מתאריך 06/10/2013, על פי הוראות סעיף 79 לחוק הביטוח הלאומי, ומהנימוקים הבאים:

על פי האמור בסעיף 79 לחוק הביטוח הלאומי, "תאונת עבודה" היא תאונה שאירעה לעובד תוך כדי ועקב עבודתו אצל מעבידו או מטעמו.

עובד יהיה מבוטח בביטוח נפגעי עבודה בשעת ביצוע העבודה, וכן בפעולות נילוות הקשורות לעבודה.

על פי הפרטים והעובדות שבידינו פגיעתך בתאריך 06/10/2013 אירעה במהלך השתלמות שאורגנה על ידי איגוד מקצועי. מדובר בהשתלמות בנושאים כלליים, אשר התקיימה מחוץ למקום העבודה, ובחלקה אף מחוץ לשעות העבודה, ולא הוכח שלמעבידך עניין ריאלי בקיומה.

בנסיבות הנ"ל, אין לראות בפגיעתך כפגיעה תוך כדי ועקב עבודתך אצל מעבידך או מטעמו, ואף לא כפעילות נלווית הקשורה לעבודה."

9. התובע עתר לבית הדין.

10. הנתבע הגיש כתב הגנה ובו נטען כי הפעילות בה נפגע התובע אינה נלווית לעבודה.

11. בדיון שהתקיים ביום 20/5/15 הוסכם על ידי ב"כ הנתבע:

"אין לי מחלוקת על עצם הפגיעה ונסיבותיה ואין לי כל טענה על הפגיעה בבית המלון ובשעות הלילה. השאלה היחידה שנתונה במחלוקת היא הזיקה שמדובר בנסיעה הקשורה לעבודה."
(עמ' 7 לפי שורות 5 – 6)

טענות הצדדים

לטענת התובע, סיכומיו של הנתבע חרגו מההצהרות בדיון ולהסכמה באשר לסוגיה שהייתה במחלוקת ושעליהן נסובו החקירות. התובע הוכיח כי הכנס והסיוור בבית החולים התקיימו והתובע השתתף בהם.

טענות הנתבע:

1. אין מחלוקת כי הפגיעה לא אירעה תוך וכדי ועקב העבודה.

2. הפגיעה לא אירעה במהלך פעילות בכנס ולכן אינה עונה על התנאי של "עקב".

3. השהייה במלון אינה מהווה פעילות נלווית בכל מקרה ועל כן לא עונה על התנאי "תוך כדי".

4. על פי ההלכה אין כיסוי ביטוחי של 24 שעות ביממה בעת השתתפות בפעולה נלווית.

5. הכנס לא היה פעולה נלווית לעבודה: הכנס לא אורגן ע"י המעסיק אלא ע"י "העמותה לקידום מעורבות חברתית ולהעשרת הידע של עובדי המדינה".

6. למרות שהכנס נמשך 5 ימים, המעסיק הכיר בהיעדרות בשכר בעבור יומיים בלבד. נושא הכנס היה מורשת יהדות ספרד ולא סיוור מקצועי.

7. תכנית ההשתלמות לא תומכת בטענתו של התובע כי הוקדש יום שלם להשתלמות מקצועית.
8. ההשתלמות התקיימה יום לאחר התאונה ולכן אין קשר בין התאונה להשתלמות ועל פי התכנית "המתוקנת", הסיור נערך ב 8/10/13, יומיים לאחר התאונה.
9. הראיות שהגיש התובע לא קושרות בין הראיות (צילום מצגת) להשתלמות.
10. התובע לא הצליח להוכיח באמצעות עדיו, מתי נערך הסיור.
11. הביקור בבית החולים אינו הופך את הכנס כולו ל"פעילות נלווית".
12. התובע לא הוכיח כל קשר בין הכנס למעסיקו. חברת נסיעות היא זו שארגנה את הביקור בבית החולים, ללא קשר למעסיק.
13. הפגיעה לא אירעה תוך כדי ועקב הביקור ולא תוך כדי ועקב הפעולה הנלווית לעבודה.

עדויות

שמענו את עדותו של התובע, אשר נחקר פעמיים בחקירה נגדית וכן נשמעו עדויותיהם של העדים :

גב' לימור יניב, מנהלת השיווק במרכז הרפואי "שיבא";
גב' אליים שולמית, ממונה על אבטחת מידע במרכז הרפואי "שיבא";
מר יעקוביאן, אחראי מרפאה פנימית במרכז הרפואי "שיבא";
מר חייט יהודה, מקרן מחקרים רפואיים שליד המרכז הרפואי "שיבא".

הכרעה:

לאחר ששמענו את טענות הצדדים, עיינו במסמכים שהוגשו ובחנו את טענות הצדדים באנו לכלל מסקנה כי התביעה להתקבל.

1. על הפסיקה על מנת להכיר בפעילות נלווית לעבודה, על התובע לעבור משוכה של שני שלבים:

"על פי המבחן הדו-שלבי שנקבע בעניין אילוז, יש לבחון תחילה האם האירוע בו נטל העובד חלק בעת שנפגע מהווה בכללותו פעילות נלווית לעבודה. שאלה זו מוכרעת לפי

"זיקתו של האירוע לעבודה" (שם, בעמ' 227) ובהקשר זה נקבע כי "... סממן עיקרי ומרכזי, הגם שלא אחד ויחיד, לזיקה האמורה יהיה העניין שיש למעביד בקיומו של האירוע [...] ובתרומתו [...] לחיי העבודה במפעל" (שם, בעמ' 229). עוד נפסק כי לשם הוכחת הטענה לפיה למעסיק היה עניין באירוע "תידרש, בין היתר, הוכחת מעורבותו של המעביד בייזומו של האירוע ובאחריות לו" אשר ביטוי לה "עשויים אנו למצוא בדרך המימון של האירוע, בארגון וכיוצא באלה סממנים המעידים על החשיבות שהמעביד מייחס לאירוע ועל הקשר שלו לחיי העבודה במפעל" (שם).

ככל שהאירוע שבמהלכו קרתה התאונה צולח את השלב הראשון כאירוע שהיווה בכללותו פעילות נלווית לעבודה, יש לעבור אל השלב השני של הבדיקה בו נבחנת השאלה האם הפעילות הספציפית בה עסק העובד בעת שנפגע הייתה חלק אינטגרלי מן האירוע המוכר... "בג"צ 339/13 המוסד לביטוח לאומי נ' בית הדין הארצי לעבודה ואירנה זגורי (ניתן ביום 26.10.14 - פורסם במאגרים האלקטרוניים [פורסם בנבו]) (שם עמ' 9 – 10).

2. מן הראיות עלה כי הפגיעה הנטענת אירעה למצער יום לפני הכנס ובחדר במלון בו שהו באי הכנס. בסיכומיו חזר הנתבע על טענתו כי שהפגיעה במלון איננה פעילות נלווית (סעיף 7 לסיכומי הנתבע) אולם בדיון ההוכחות הצהירה ב"כ הנתבע (עו"ד חיה שחר):
"אין לי מחלוקת על עצם הפגיעה ונסיבותיה ואין לי כל טענה על הפגיעה בבית המלון ובשעות הלילה. השאלה היחידה שנתונה במחלוקת היא הזיקה שמדובר בנסיעה הקשורה לעבודה" (עמ' 7 לפרו' שורות 4-6). (ההדגשה לא במקור – א'ג'כ').

3. עת מגיעים ב"כ צדדים להסכמה דיונית בבית הדין ובוודאי כשעסקינן במל"ל, שהוא גוף ציבורי, לא ניתן לחרוג מהסכמה דיונית בשל התחלפות ב"כ.

4. לתובע מגיע את יומו בבית הדין ועל פי ההסכמה הדיונית מכלכל הוא צעדיו בניהול התיק. יתכן שהנתבע צודק בטענותיו בסיכומים אולם אין לו להלין אלא על עצמו משהוסכם כי הפגיעה מהחלון בחדר ובשעות הלילה איננה המחלוקת המשפטית בין הצדדים והראייה - התובע נחקר פעמיים בבית הדין בחקירה נגדית וחקירתו הנגדית התמקדה בקיומו של הכנס בבית החולים בברצלונה.

5. לפיכך, הננו סבורים כי במקרה דנא, היה על התובע להוכיח את השלב השני **בלבד** בו כאמור נבחנת השאלה האם הפעילות הספציפית בה עסק התובע בעת שנפגע הייתה חלק אינטגרלי מן האירוע המוכר. לאורך ההליך ניסה המל"ל להוכיח כי הכנס לא היה פעילות נלווית אולם התובע הצליח להוכיח כי הנסיעה והכנס קשורים בעבודה.

6. מהעדויות התחוויר כי נערך סיור לימודי בביה"ח SANT PAU והתובע השתתף בו. לא נעלם מעינינו כי נתגלו סתירות בעדויות העדים אולם אנו מייחסים זאת לחלוף הזמן מאז האירוע.

7. לא זו אף זו, הוצג אישור השתתפות של התובע בסיור (נספח ז' לסיכומי התובע):

"העמותה לקידום מודעות חברתית ולהעשרת הידע של עובדי המדינה

אישור מס' 5061

הנני לאשר שהעובד/ת עופר נגר ת.ז. XXXXXXXXXXXX

השתתף/ה בסיור לימודי ברצלונה

מתאריך 6.10.13 עד תאריך 10.10.13

• **יהדות ומורשת שואה וגבורה 8 שעות.**

• **מפגשים מקצועיים מקבילים בחו"ל 8 שעות.**

אנו מאשרים כי העובד/ת השתתף/ה בכל השעות אשר הוקדשו לסיורים ולמפגשים אלו"

וכן הוצג צילום מצגת שהועברה במסגרת הסיור (נספח ח').

8. ממכלול הראיות עולה כי התקיים סיור בבית החולים בברצלונה והתובע השתתף בו. העידו בפנינו ארבעת בעלי תפקידים בכירים בבית החולים שיבא שהעידו על השתתפותו של התובע בסיור בבית החולים כמו כן הוצגו אישורים אותנטיים על השתתפותו של התובע בכנס. ברי כי התובע שהה בבית המלון בשל הכנס ולא היה נפגע לולא הכנס ולכן השהייה במלון היתה חלק אינטגרלי מהפעילות של הכנס.

סוף דבר:

9. התביעה מתקבלת. מאחר שהתביעה לא נדחתה ע"י נתבע מסיבה רפואית, אין מקום למנות מומחה רפואי וקביעת הקשר סיבתי ודרגת הנכות נתונה לוועדה רפואית מכוח [סעיף 118](#) [לחוק הביטוח הלאומי](#).

10. הנתבע ישלם לתובע שכ"ט עו"ד בסך 5,000 ש"ח והוצאות משפט 1,000 ש"ח.

11. ערעור בזכות לבית הדין הארצי בתוך 30 יום מיום קבלת פסק דין זה.

ניתן היום, י"ח סיון תשע"ו (24 יוני 2016), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

הוקלד ע"י: אסף כהן / בתיה אשכנזי

ד"ר אריאלה גילצר-כץ, שופטת

מר אלי ביהרי,
נציג ציבור (מעסיקים)

ד"ר אריאלה גילצר כץ 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תקיפה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)